

העלון נכתב על ידי: מנחם ריביץ

מי אתה?

שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים, והרג נשיא שבט מישראל", והקב"ה בחיבתו לפנחס הביא את יחוסו לאהרן הכהן, למען ישתתקו המלעזים.

שבוע הבא, בפרשת מטות, נראה את ציווי ה' לצאת למלחמה נגד מדין, ולאחר שציווה זאת את משה, ולאחר שנאספו היוצאים למלחמה נאמר: "וישלח אותם משה אלף למטה לצבא, אותם ואת פנחס בן אלעזר הכהן וגו'". ורש"י מפרש שם: "שהיה פנחס שקול כנגד כולם" לכן הוא היחיד שהוזכר בפני עצמו, בעוד כל השאר ננקטו במספר בלבד. אך רש"י מיד ממשיך ושואל: "ומפני מה הלך פנחס ולא הלך אלעזר", שהיה ראוי שאלעזר הכהן הגדול יתלווה לעם במלחמה ולא פנחס בנו.

ותמוהה שאלתו של רש"י, שהרי בתחילת הפירוש הוא כבר הסביר שפנחס היה שקול כנגד כולם, אם כן מובן למה הוא יוצא, אז מה המקום לשאלה למה הוא ולא אלעזר? אם סדר הדברים היה הפוך, וקודם רש"י היה שואל

ואחר כך מסביר שהיה שקול כנגד כולם, הדברים היו מובנים, אבל למה רש"י בחר לסדר את פירושו בצורה כזאת? איך נשארה שאלה לאחר שכבר ניתנה לכאורה התשובה?

אבל לפני שנענה, נביא מעשה שמובא בגמרא במסכת תענית. כשאת ארץ ישראל תקפה בצורת, התכנסו כל העם לתפילת רבים בתחינה לה' שירחם עליהם ויוריד

הבדיחה מספרת על כלב שרדף אחרי חתול. החתול בזריזותו, התחמק ועבר מרחוב לרחוב ומסמטה לסמטה, עד שעשה טעות ונכנס לסמטה שסופה מבוי סתום.

החתול עמד בין שלוש קירות גבוהים שאפילו הוא, עם יכולות הקפיצה והטיפול שלו לא יכל להם. כשראה שאין לו לאן לברוח, הסתובב החתול, הסתכל לכלב בעיניים ובארשת ביטחון אמר לו: "אתה לא יודע מי אני, לא כדאי לך להתעסק איתי!".

הכלב צחק: "למה? מי אתה?". "מי אני? סבא שלי זה האריה - מלך החיות!". הכלב המשיך לגחך: "בסדר, אבל מי אתה?". "מי אני? דוד שלי זה הנמר - שליט הג'ונגל!". הכלב לא התרגש וחזר לשאול: "בסדר, אבל מי אתה?". "מי אני? דודה שלי זאת הצי'טה - החיה הכי מהירה בעולם!". הכלב איבד את הסבלנות וצעק על החתול: "תגיד לי מי אתה!", אז החתול הוריד את ראשו, ובפנים נפולות ענה: "אני... סתם חתול רחוב...".

פרשתנו מתחילה עם השכר שקיבל פנחס על מעשהו שעצר את המגיפה שבאה בעקבות חטאו של זמרי, והתורה דואגת להדגיש את ייחוסו של פנחס: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן", אבל למה באמת היה צריך הפסוק להדגיש את ייחוסו?

אומרת הגמרא, לאחר שהרג פנחס את זמרי, היו בני ישראל מבזים אותו ואומרים: "הראיתם בן פוטי זה

שאלת השבוע

לאחר אזכור יחוסו של פנחס, כתוב:

“לֹכֵן אָמַר הִנֵּנִי נָתַן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שְׁלוֹם”

מה זאת ברית שלום? מה היחודיות של הברית הזאת שנתן ה' לפנחס?

בין הפותרים נכונה יוגרל בעז"ה פרס.

תשובות יש לשלוח למייל 4663MR@GMAIL.COM

אך אנחנו ניקח מכאן את המסר: כמה צריך כל אחד להתסכל רק על מעשיו, לא להישען על מעשי אבותיו, לסמוך על הזכויות שהם השאירו או לכעוס על שלא השאירו לו, אלא צריך לדאוג איך הוא יכול לצבור בעצמו זכויות, איך הוא יכול להוסיף במעשיו נחת רוח לקב"ה.

אמר לי פעם מו"ר רה"י שליט"א: "זכות אבות זה כמו הספרה אפס. אם אתה תהיה אחד - היא תהפוך אותך לעשר, אם תהיה עשר - היא תעשה אותך מאה, אך אם תסמוך רק עליה תשאר אפס". לא משנה מאיזה משפחה הגעת, לא חשוב מה ההורים או הסבים שלך עשו - אתה יכול לצמוח לגבהים. וכמו שראינו במעשה של רבי עקיבא ורבי אליעזר, שלפעמים דווקא להגיע מלמטה מעניק בסוף יתרון.

כי זה לא חשוב אם סבא שלך היה אריה או דב, רק אתה יכול לדאוג לכך שלא תשאר חתול רחוב.

להם גשמים. רבי אליעזר ירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. ירד רבי עקיבא לפני התיבה, אמר אבינו מלכנו והחלו לרדת גשמים. מיד החלו העם לרנן על רבי אליעזר, אך יצאה בת קול והכריזה: "לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו וזה אינו מעביר על מידותיו".

באמת?! התנא הקדוש רבי אליעזר אינו מעביר על מידותיו? הסבירו רבותינו, שרבי אליעזר היה צדיק בן צדיק והיה מזרעו של משה רבינו, המדות הטובות היו טבועות בו ומושרשות בנפשו כירושה מאבותיו.

אך, רבי עקיבא היה בן של גרים, בטבעו לא היו מדות טובות, אלא מידות מגונות שירש מאומות העולם. למרות מידות רעות אלו, רבי עקיבא הצליח להתגבר ולהתעלות עד שנהיה צדיק גדול.

וזאת הכוונה "מעביר על מידותיו", לכן הוא נענה, כי לו הייתה הרבה יותר עבודה להגיע לגדולה לעומת רבי אליעזר.

מסביר הרב יונתן אייבשיץ זצוק"ל, אם פנחס היה נשלח למלחמה כדי להראות לכולם שהוא מיוחס, כי צריך זכויות מיוחדות להנצל ממצב סכנה כזה ורק המיוחסים שלהם זכות אבות נשלחים, לא הייתה שאלה למה הוא יוצא ולא אלעזר, כי כבר ראינו כמה היה חשוב לקב"ה להראות את חיבתו כלפיו ולהוכיח לעם את יחוסו וחשיבותו.

אבל, אחרי שרש"י מסביר שלפנחס היו כל כך הרבה זכויות בפני עצמו, עד שהיה שקול כנגד שנים עשר אלף היוצאים יחד, אז העובדה שהוא יוצא היא כבר לא ראייה על יחוסו, כי מובן שראוי הוא לצאת בזכות עצמו, ולא זקוק לזכות אבות על מנת להנצל.

אז רש"י חוזר ושואל, אם בכל מקרה היציאה שלו לא מעידה על יחוסו, אם כן, למה הוא יצא ולא אלעזר? ורש"י ממשיך ומתרחש שם את הקושיא, וכדאי לקרוא שם את תירוצו.

בא גם אתה להיות שותף
בהפצת העלון ותזכה את
יקירך:

4663MR@GMAIL.COM

לעילוי נשמת בנימין בן שמעון ז"ל
שרה בת אנשל ז"ל
יצחק בן מנחם מענדל ז"ל
אברהם בן ליאון ז"ל

לרפואת אברהם צבי בן בנימין

העלון השבוע
נתרם: